

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ in na starem trgu.— V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ na Korenjski v Stična - vi hiši št. 253 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri uredništvu.

Stranke in narodnosti.

Sedanja vlada uživa sicer naše simpatije, ker vidimo, da jej je res mari, mir narediti med avstrijskimi narodi, vendar pa še nemamo neomahljive vere v to, da se stalno ohrani, ker se nam zdi, da je v mnogem oziru prepopustljiva in morda tudi preahlo zložena iz preozkih elementov. In kakor vse kaže, se tudi vlada sama še prav ne zanaša, ali jej bo mogoče držati se na krmilu v hudih nevihtah, ki je še čakajo v budgetni debati in v razpravah drugih principijelno prevažnih vprašanj, katera imajo na vrsto priti v prihodnjih državnozbornih sejah. To nezaupnost v lastni obstoj posnemamo jasno iz tega, da se vedno traja nekak provizorij v treh ministerstvih in da je imenovanje dotičnih ministrov zopet odloženo do končane budgetne razprave.

V seji poslanske zbornice dne 5. decembra je ministerski predsednik poprasan o namerah sedanje vlade odločno odgovoril: „Ona namerava zediniti narodnosti v Avstriji na tleh skupne avstrijske ustave“. — Namera je taka, kakoršna si želimo avstrijski Slovani, in kakoršna mora prav biti vsem tistim, kojim ne gre za nadvlado, ampak za pravico in ki žele Avstrijo srečno videti v zadovoljnosti njenih narodov. Toda, ali se po pravem potu izvršuje, to je drugo vprašanje, kateremu, žal bog, ne moremo pritrditi. Iz dosedanjega postopanja Taaffejeve vlade se razvda, da meri sicer na poravnavo med narodi, a da hoče ob enem spojiti stranke in tega, menimo, ne doseže mgdar; kajti stranke, katere slone na nasprotnih načelih, se ne morejo spojiti. Kako trdovratno se oklepa tako zvana ustavoverna stranka svojega stališča, pokazal nam je jasno centralistični oče pl. Schmerling, dasi se je po starosti, skušnjah in objektivnosti povzdignil do visih nazorov, kakor v dr. Herbstu utelesen duh večnega zanikanja.

Schuselkova „Reform“ pravi: „Če vprežem v svoj voz dva konja spredej in dva zadej, zgodi se naravno, da mora voz na mestu ostati, ali pa da se raztrže. To naj se dobro prevdari v sedanji zelo kritični dobi; bodi na desno, bodi na levo, a na obe strani ob enem je nezmislno; naj obvelja pošten, zmerno-federativen program, kakoršen se lahko izvede na ustavnej podlagi, — ali pa naj se nikar ne misli na to,

da se Nemci, Slovani, Romani in Madjari spravijo kot Avstrijci pod en klobuk.“

Stranka in narodnost sta čisto različna pojmovi in vlada jih ne sme zamenjati, ako hoče voditi avstrijsko politiko po varnem, zanesljivem tiru.

V avstrijskem parlamentu imamo dve glavni stranki: avtonomistično, ali konservativno, ali tudi, če hočete, federalistično in ustavoverno; ti dve stranki niste nikakor ločeni po narodnosti; ampak ločite se po državno-pravnih načelih; ustavoverci niso samo Nemci in avtonomisti ne samo Slovani; Nemcev je mnogo pri obeh strankah, Slovani pa so se oklenili samo zmernih, pravičnih elementov vseh narodnosti v ojej stranki, katera se je vsled vstopa českih poslancev v državni zbor ojačila do večine. Ta složnost vseh slovanskih zastopnikov pa izvira očividno od tod, ker so do sedaj ustavoverci v vseh dobah sebično gospodarili, nadvlado branili in branili samo Nemcem in na steno pritiskali vse druge narodnosti. Glavna namera ustavovercev je, okratit deželam kotlikor mogoče njihove pravice ter centralizovati državno upravo v skupnem parlamentu, pridržev nemški narodnosti nadvlado. Program avtonomistov pa privoščit deželam njilove in vsem narodnostim enake pravice.

Vladi, katera si je za nalogo postavila, poravnavo dognati med avstrijskimi narodi, ne spodobi se nikakor in tudi je ne more privesti do nobenega cilja, da lovi slepe miši med obeh strankama — ampak odločit se mora za stranko, katera ima enake namere, kakor ona, zdatno večino v glavnem ljudskem zastopu in ogotno večino med avstrijskim prebivalstvom.

Ker pa ne sloni nobena država na golih državno-pravnih načelih — in se ž njimi vladovano ljudstvo ne more zadovoljiti, naj bodo kakoršna hočejo, če ni tudi v materialnem oziru dobro oskrbovano, — treba, da skrbi vlada tudi za modro državno gospodarstvo, za povzdigo gmotnih ljudskih interesov, za notranjo in zunanjo moč države. V tem najde vlada najbrže zanesljivo zaslombo v ljudstvu, katero bo zadovoljno vedeti, da se v varnem zavetji vestno oskrbujejo njegovi vsestianski interesi.

Omahljivost na stran in na dan z odločnostjo!

LISTEK.

Tajne moči, katere se vtikajo v sodbino cloveško.

O dnevih.

Življenije naše je kratko, krači je mladost, no najkrača so srečna trenutija, katera nam privoščit osoda, da ja uživamo. Srečna trenutija so redki blagi dnevi, kateri nam donajajo radost i srečo i katerih se spominjamo v poznih letih se žalostnim srcem:

Kud ste svibnja mog časovi kratki?
Najc sancu zlatni dan i noč?

St. Vraz.

Ruskemu naradu toži se po lepih srečnih dnevih; v narodnej pesni vzdihuje i kliče:

Gde vi, dui moji,
Dni vesenije?

Otročja leta so vsacemu cloveku najdraži zaklad: mladeneč, kateremu se počno odperati oči, da spoznava svet i njegovo licemerstvo, da spoznava moči nebeske i njihovo vsemogočnost; mož, kateremu so leta uže donesla marsikatero grenko izkustvo, mnogotero nezdgo, kateremu je serce skoro okamenelo v vednej nesreči; nezmožen i neprikladen starček sedec za ognjiščem i grejoč si stare ude misli ob ogromnem številu kratkih i dolzin proših dnij: vsak se spominja onega temnega časa, oje jih let, ko ga je še mamiica zibala v naročiji i pestevaje ga pela: ajaj, ajaj, sinek zlati! Vsak žaluje:

Hitro dnevi so bežali,
Sladko nama se smejali,
Mi igralo je serce!

Razlag.

Razne tavne slike
Proših jur vremená!
Donosi nam često
Blaga uspomena.

Nemčić.

Memo otročjih bezcenih let ima dorastel i zrel clovek vsaj še jeden dan, kateri si zapiše se zlatimi pismeni v svoj dnevnik; ta dan mu je zvezda danica, ta dan mu je vse i ko ga doživi, rad umre, ker vé, da mu je bezkoristno nadejati se, da se mu verne kedaj oni vzvišen, neprecealjiv hip izmej hipov vsega življenija!

Nesrečni italjanski pisatelj Silvio Pellico vzdahne v „Mojih tennicah“:

Il piú bel giorno della mia vita sarà quello in cui morrò. (Najlepši dan v mojem življeniji bode tedaj, kedar umerjem.)

Navdušen i strasten vzklikne žalostno nam zamermi dr. Lavrič na šempaskem taborji dne 18. septembra 1868. leta:

To je moj najlepši dan!

Göthe mnogo preveč terja od nebeskih sil; ker mu so egajala najbolj mlada leta, si želi vso mladost od visocih britij, naj mu jo verné:

Macht mich auf ewig jung!

Nij ga bilo vladarja i tudi ga ne bode, da bi bil o svojem nastopu na prestol srečnejšim od mladega nadejpolnega pesnika onega dne, ko izido na

Dopisi.

Iz Brd, 8. januarija. (Izv. dop.) Nič dobrega ni poročati iz naših krajev; kajti tudi pri nas občutino hudo nasledke lanske slabe letine in morda še huje, kakor drugod; saj je pri nas sploh reva doma, kedar ne obrodi ni trta ni sadno drevo: polje nam daje v najboljših letinah malo, lani nam ni dalo skoro nič. Resnica je, da se letos našim posestnikom prav trda godi, gosposki kmetje pa in sploh nepremožni prebivalci naših Brd so v tolikih stiskah, da jim ni ne živeti, ne umreti. Naši učitelji se pritožujejo, da jim hodijo lačni otroci v šolo, kder si pri gorki peči iščejo tolažbe za prazen želodec. Mislite si, koliko more ubogi učitelj s takimi stradovci opraviti! In zdaj imamo še dobra dva meseca zime in potem še dolgo pomlad do prvih čerešenj, za katere pride kak krajcar v deželo. Kaj počne ubogo ljudstvo do tistega časa, s čem se preživi? „Soča“ nas je uže večkrat tolažila s poročili, da dojde kaj državne pomoči; a prvih 60.000 gld. so razdali na drugo strani; Brici nismo potrebovali semena in torej nismo nič dobili. Ali bo zdaj kaj javnega dela? Sam Bog večni vé, kako nujno potrebujemo kaj zasluzka in naša skladovna cesta, katera drži skozi cela Brda od enega konca do drugega, je tudi prav gotovo silno potrebna, da se popravi in preuravna. Še zadovoljnostjo smo slišali, da si naš cestni odbor in tudi nekatera županstva skrbno prizadevajo, doseči iz državnega zaloga nekoliko predplačne podpore, da bode revnemu ljudstvu v sedanjih prežalostnih razmerah vsaj za silo pomagano in da se ob enem odstranijo nevarne stermine z naše ceste. — In če visoka vlada drugod pomaga, morda vendar tudi ne pozabi na nas skrajne, vselej zveste stražarje na južni cesarstva meji. Da bi le pomoč kmalo prišla!

Naša Brda so zgubila te dni prav vrlega moža, kateri je kot duhovnik in narodnjak iskreno deloval v svojem poslovnem krogu. Prečast. g. Ivan Cerv, vikarij v Kozani, je šel zaradi trajne bolehavosti v začasni pokoj na Sv. goro. Bog daj, da skoro popolnoma okreva in se vrne v našo sredo!

V mejni županiji dolenski je še vedno nekak provizorij v občinski vladi. Kakor je „Soča“ o svojem času poročala, posrečilo se je homatijam tamkajšnih Lahonov, kateri so našli izdatno podporo pri

svetlobo prvi njegovi umni proizvodi, njegove pesni! Ko prvič zagleda svojo pesen tiskano, nepopisljiva radost ga presinja po vseh udih, trese se od veselja, gosta megla mu zakriva pogled, ča ne vidi, kaj se godi v obliziji, v ušesih mu šumé i brencé same domišljje e hvale iz vseh stanov i krajev mnogobrojnega cloveštva, da ne čuje nijednega domačega glasú okolo sebe.

V svojej vzbujenej strasti, v svojem oživljeniji pošilja da nes svoje pesnice mej svet:

Duri vam stojé odperte,
Moje ticke! izletite!

—L.

Krepkeje, serčneje se vedno g'asite,
Nosite glasove črez hribe, doline!

Cimp.

a se ne zmislí, da bode more biti črez nekoliko mesecev i let jokál se i zdihoval:

Per la beatitudine d' Iddio!
Io non ebbi desio
Di nascer; io!!

Celo vrsto ali samo jeden slučaj, kateri se zgodi cloveku mej življenjem i kateri se vtiče določivo v njegov stan, kakor tudi v obče vsako bitnost, katera proizvodi dogodjaje, imenujemo o s o d o. Več tisočletji vzbujajo i zanima cloveške duheve uprašunije: je-li se nahodi osoda i kako naj si clovek razlaga njen uspeh? Kerščanska vera nas uči, da je clovek zavisnim od ljubeznjivo vodečega božjega providenija i da ne sme misliti na nerazumljive sile, katere mu samo zmedó rožnane; fatalizem nas hoče uveriti po mnogo bolj upórnej poti, da je bilo vse, kar se zgodi, uže prej

gosposti v Gradišči, doseči, da je bil razpuščen občinski zastop, v katerem je sedela večina narodnih mož, in sicer zato, ker ti niso hoteli plesati, kakor jim je pisal bivši občinski tajnik B., kateri je v veliko narodno kvar in tudi drugače ne v posebno korist občini, uže mnogo let „faktotum“ v dolenski županiji. Vsled tega je polit. oblast izročila začasno vladarstvo bivšemu staremu županu, kateri je sicer, kar se mora priznati, pošteni, a preveč popustljiv in uže tako varen tajnikovih vajet, da se jim ne more iztrgati. Zato je zdaj zopet — tajnik-faktotum tako rekoč samovladar v županiji. In gosposki je to najbrže prav, ker dobro ve, da bo izid novih volitev zopet tak, kakor zadnjič, če ne še bolj ugoden, veliki slovenski večini prebivalstva te županije. Uže več mesecev traja ta provizorij, — dolgo ne more več; potem pa se je začelo zanašati, da za vselej odklenka lahonski nadvladi in z njo vred paševanju občinskega faktotuma. Če ne bo peščici Lahov po volji, — do bračanske županije ni daleč, naj se je oklenejo; Slovencev ostane še vedno zadosta za samostalno županijo. —

Iz Bovca 5. jan. (Izv. dop.) Novo leto nas je narodna Bovčaner oziroma okrepilo, do smo se prijeli črnila, katero nam je bilo radi hudega zimskega mraza prošlega meseca grudna skoraj zmrznilo. Koncem preteklega meseca nas je čitalnični zbor zelo ojačal, kakor razvidiš, draga „Soča“, iz prvega in drugega tvojega lista. Glavni varok našega radovanja je napredek čitalnice v duševnem in gmotnem oziru. Tudi veter, ki piše iz državnega zbora v Beču, nas oživlja z nado boljše bodočnosti, katero težkim srcem pričakujemo. Upajmo, da ravnopravnost Slovencev se bode „tandem aliquando“ obistinila ter nam zaželjene, zahtevane in objuljene pravice uvédla v šolo in uradnjaje. Slovenski narod se trudi že leta in leta za te pravice. Skrajni čas je, da se mu spolni tolikokrat na vse strani pravekovani §. 19. drž. osnovnih postav. Saj je skrajni čas, da za vselej odklenka žalostnim časom ponemčevanju v Avstriji. Še sedaj mi je milo ob arcu, kedar se spominjam tužne dobe, ko se je v Bovcu pred šolo molilo „Komu heiliger Geist itd.“ in v cerkvi pelo na dan občne zahvale „Grosser Gott, wir loben dich itd.“ in ko sem bil pri konecletni preskušnji v neki vasi na Bovškem pred 15 leti, zdelo se mi je, da živim o času Marka Puhlina. Kateret je pralal učenca tako le: „Andrejček, povej mi, v koliko štukah (pri nas zovejo štuke topove) bo krščanski nauk naprej nešel.“ — Sveta jeza me je zgrabila pred 10 mi leti pri neki drugi preskušnji. Učitelj je pralal učenko: „Ti, Mojčica, povej mi, koliko je zvezi mal zvezi, pa 3. mal 3. itd.“ Smeš in jeza sta me pa lovila na koncu preskušnje, ko se je g. učitelj zahvalil predsedniku preskušnje rekši mu: „Herr Dechant, ich danke Ihnen für die Versuchung.“ Hvala Bogu da takih smešnih šalobord ni sedaj več v ljudskih šolah. A treba je še odpraviti veliko narodu škodljivega ravno pri nas.

Cas poravna vse; tudi zasekane rane se zacelijo avstrijskim Slovanom, kedar zasije svetlo solnce iz Beča ter vdihne življenje v mrtvo črko postave, zagotavljajoče enake pravice vsem narodom. V to ime Bog pomozil!

Narodovič.

določeno i da se ne more nič več prementiti. Prej določena neuklonljiva sodba ne gleda na človeško gorje ali na človeški blagor, nego neusmiljena neobhodnost terjé, da se vse zverši natanko i točno, kakor jej je bil namen. Nekateri misle, da so osode potrebni nasledki nastoječih razlogov i da napravi vse, kar se je zgodilo, nekako verigo razlogov in učinkov, katera še je pričela se stvorjenjem svetá, i katera se ne bode z božjo pomočjo nikedar pretergala. Zopet drugi ugi baje, da je osoda prosta zapoved božja, neograjena (absolutna) samovolja ali pa odnosa (relativna), t. j. z ozirom na človeško ravnaniye i na to, kar koristi posameznemu človeku ali vsemu človeštvu.

Serb si predstavlja vosobljeno (personificirano) osodo; mislim, da ustrezem mnogim čitateljem, ako ojavim na tem mestu v slovensčino preloženo verlo važno serbsko narodno pripovedko iz zbirke Vuk Karadžičeve.

Osoda.

Bivala sta brata skupaj; jeden je vse delal, drugi lenihal i bezposelno živel, dobro jedel i pil. I Bog jima je dal srečo, da sta si pridobivala v izobiliji: govedi, konj, svinj, bčel i vsega drugega. Delavni brat misli sam pri sebi: „Zakaj bi delal tudi za ónega lenivca? Bolje bi bilo, da se ločiva i da jaz zase delam, a on, kar i kamor mu drago!“ I tako reče jedenkrat svojemu bratu: „Brate, to nij prav, da vse sam delam, a da mi ti v ničem ne pomagaš, samo da dobro ješ i piješ. Naumil sem, da se ločiva.“ Ta mu ugovarja: „Nikar, brate, dobro je nama obojici, ti imaš vse v rokah, svoje i moje i jaz sem zadovoljnim z vsem, kar nspraviš.“ Ali drugi je svojih mislij; nato mu reče óni brat: „Kedar nij drugače, naj ti bode na prostó voljo dano, deli sam kakor veš

Iz Trsta 8. januarija (Izv. dop.) („Edinost“; — uradna enakopravnost; — tržaška tetka; — † vitez pl. Tommasini; — sreča v nesreči.)

Organ našega polit. društva in sploh tržaških Slovencev, „Edinost“, izide necej prvokrat kot tednik in potem bo izhajal redno vsako sredo. Kakor sem porvedel, je dobro preskrbljeno za uredovanje lista, kateri se bo oziral v prvi vrsti na posebne razmepe tukajšnjih in isterskih Slovencev, potem pa obširneje od vseh drugih političnih slovenskih listov bavil s trgovinskimi zadevami, v katerem oziru bo skrbel, da vstreže tudi kranjskim, štajerskim in vsem drugim slovenskim trgovcem in obrtnikom. V Trstu — kder biva toliko slovanskega elementa in zlasti znamenito število zavedenih in nezavedenih Slovencev, — tu v trgovskem središču celega Primorja in sosednih dežel je gotovo dober slovensk tednik na svojem mestu in kratkoviden je, ali malodušen, kdor neče tega priznati. Saj ni treba, da ta list drugim soboriteljem za napredek in razvoj naše narodnosti konkurencijo dela ali jih izpodriva. On itoa svoj obširen in odvažen delokrog, v tem naj spolnuje svoj poklic, svojo dolžnost. Želeti je le, da se slovenski tednik v Trstu stalno ustanovi in da ne zapade osodi, kateri so zapali do zdaj še vsi slovenski listi v Trstu, ne da bi ne bili imeli zadostne materialne podpore, ampak ker je manjkalo zanesljivega temelja, poštenih, vstrajnih moči. Upamo, da bode tednik „Edinost“ srečnejši od njegovih prednikov; saj ima dobro zaslonbo v polit. društvu enačega imena, katero si je po desedanjem uspešnem delovanju pridobilo ne samo v našem mestu in v okolici, ampak tudi po tužnej Istri in drugod lepó slutstvo in veljavo. — Če pomislimo, da je Trst glavno mesto večinoma slovanskega Primorja, da je tu sedež deželne vlade, nadsodnije in drugih osrednjih oblastnij, katere neprenehoma občujejo se slovanskim prebivalstvom podložnih dežel, moramo sploh obžalovati, da nemamo Slovenci še kaj več kot svoj tednik v Trstu — in da je naš uradni list, v katerem se priobčujejo vse, naše najvažnejše javne in zasebne interese tikajoče zadeve — pisan samo v italijanskem jeziku, v jeziku prebivalstvene manjšine. A če začnemo tu svoja obžalovanja, potem ne vem, kde jih končamo; kajti v tem zmislu je uravnana skoro vsa enakopravnost, katero uživamo do zdaj uradoma primorski Slovenci. Ali nam nova vlada kaj boljega privošči, Bog ve! Nadejamo se, a zanašamo ne; in ravno za to, ker se še ne moremo prav zanašati, je najprevidniše in razumniše, da sami po svoji moči skrbimo za svoje interese. —

V Trstu živi in životari uže 30. leto stara tetka Triesterica, katera je do zdaj še vsigdar sukala plašč po pišu onih, od kojih milosti je živila. Smatrali smo jo vaelej za oficijozen list; kot tak je v tonu vsakodobne vlade propagando delala za nemštvo, priobčevala od zgorej navdihnjene članke, zagovarjala svoje može, zaganjala se na komando v razne opozicijske stranke in sploh opravljala službo onih, kateri dobivajo hrano in česar treba, iz znanega zaloga. Takva je bila stara tetka do konca ustavoverne dobe, — dokler se je baron Pretis z ministerskega stola umaknil na rezervirani namestništveni sedež v Trstu. Od tistih dob pa se je popolnoma spremenila — postala je skozi in skozi opozicijski list. Ustavoverna od pete do glave zabavlja Taaffejevi vladi, kedar in kolikor more, zaganja se v avtonomistično večino po-

slanske zbornice, obira rebra in obisti grofu Hohenuwartu, Clam-Martiniću in vsem onim, kateri žele mir in spravo doseči mej avstrijskimi narodi na podlagi popolne enakopravnosti, ter pritruje in rokopoloska dru. Herbstu, Tomaščuk-u in drugim ustavovernim velikonom in pritlikovcem, spodrivajočim sedanjo vlado in nje blage namere in spenjajočim se po vstrajni nadvladi edinega kulturnega naroda, kateri si je to nadvlado vže davno priposestval in torej ne sme pripustiti, da mu jo drugi iz rok izvijejo ter mu postanejo enakopravni, enakoveljavni: vsigdar podložni Slova ni gospodujuči m Nemcem, kaj za Boga, mislite?! —

Da! taka je postala naša stara tetka „Triesterica“ v noveji dobi: nič več pohlevno-vladna, ampak zagrizeno opozicijska. Kdor je bral njene članke o času adresne debate in nekoliko prej in poznej do predvečera zadnjega glasovanja o vojaški postavi, pripravil se je gotovo, da trdim resnico. Pri omenjenem zadnjem glasovanju pa je tetki zopet kak piš zasuknil plašč za nekoliko trenutkov na desno ramo. In ravno po tem sem si jaz naredil svojo sodbo, da je tetka, mogoče, vendar še vladna, samo da ni več državno-vladna, ampak da je deželno-vladna. Ne vem, ali so me čast. čitatelji „Soče“ prav razumeli; a pride uže čas, da jim razložim svoje menenje; zdaj se mi ne zdi še prav varno. —

Zadnji dan starega leta umerlje tukaj jako imeniten mož, Mucij vitez Tommasini v lepi starosti 85 let in dne 2. t. m. je bil eden najsjajnejših pogrebov, kar jih je še doživel stari Trst. Rajniki je bil sijn znamenite tržaške rodbine; po končanih pravnih študijah posvetil se je politično-administrativnim poslom in je od stopinje do stopinje dospel do dostojanstva dvornega svetovalca. Leta 1850 ga je tržaško meščanstvo soglasno izvolilo za svojega župana, cesar pa ga je pri raznih prilikah odlikoval z visokimi redi in tudi od drugih vladarjev je dobil več odlikovanj; znanstvena društva pa so ga imenovala častnega člana ali ga drugače odlikovala, kajti vitez Tommasini je bil tudi učenjak in sicer slaven naravopisec: kot taki je prehodil vse kote celega Primorja in sosednih dežel in je posebno zaslužen v tem, da je učeni svet seznanil z našo floro. Največe zasluge pa si je pridobil T. kot dolgoletni predsednik tržaške kmetijske družbe za razvoj domačega kmetijstva. Tej družbi je predsedoval do smrti. Slednjic je svojo blagodejno delovanje z visokodušnimi legati raztegnil tudi na dobo po smrti. Zapustil je namreč kapital 10.000 gl. za en čtipendij na korist medicinoslovcu, kateri bi hotel doguati svoje študije na dunajski univerzi; dalje je volil 10.000 mestnemu naravopisnemu muzeju in 10.000 gl. adrijanskemu naravosloveskemu društvu. Vitez Tommasini je gotovo po zaslugi vpisan v zlati knjigi tržaških častnih meščanov! —

Tužna Istra sme se v svoji veliki nesreči še srečno šteti, da je naslonjena na bogati Trst; kajti od tod dobiva letos znamenite podpore za svoje stradoječe deželane. Neverjetno je skoro, da se v središču mrzle, trdosrčne špekulacije tako krasno razvija preblagi cvet človeške milodarnosti! —

Politični pregled.

Z DUNAJA. Sedanje ministerstvo se vtrjuje, ker pridobiva čedalje več simpatij med ljudstvom. Zlasti trgovski minister Korb-Weidenheim se je jako prikupil merodajnim krogom po svojem previdnem in energičnem postopanju v obravnava zastran mejnarodnih pogodb in v železničnih zadevah. — Tudi finančno ministerstvo je pri emisiji 15 milijonov papirne rente doseglo tak uspeh, s kakoršnim se ni mogel ponášati do zdaj še noben finančni minister v Avstriji. Obveljale so najviše ponudbe „Unionbanke“ v družbi z „Effekten u. Wechsel-Bank“ iz Frankfurta na Menu po kurzu 61.51. To daje ugodno spričevalo državnemu kreditu in dokazuje, da uživa sedanja vlada zaupanje tudi zvun državnih mej.

Kakor se poroča iz zanesljivih virov, bo vodja finančnega ministerstva predložil državnemu zboru predlog, kakor ga je zahtevala večina dotičnega odbora, zastran obroka za reklamacije v zadevi zemljišnega davka. Ker vstreže s tem desnici, je skoro gotovo, da bo sprjet izvirni vladni predlog.

Komisija sestavljena iz zastopnikov posameznih ministerstev, pretresa pod predsedstvom ministra Pražak-a terjatve zapopadene v spomenici českih poslancev. V tej komisiji sede sekijski načelniki: baron Kubin (iz ministerstva za notranja opravila), dr. Haider (iz minist. za uk), baron Sacken (iz minist. za pra-

i znaš“ Ta razdeli vse po redu i vsak uzame svoje: lenuh uzame za živino govedarja, za konje konjarja, za ovce ovčarja, za koze kozarja, za svinje svinjarja, za bčele bčelarja ter jim reče: „Vse zročim vam i Bogu!“ i počne živeti doma kakor dosle. A óni brat se je trudil pri svojem gospodarstvu sam kakor prej, čuval i nadgledal je, a videl nij nikacega napredka, nego vse je propadalo, od dne do dne je bilo slabše, dokler ne osiromaši naposled, da nij imel več opanek, nego je hodil bós. Misli si: „Grem k svojemu bratu, da vidim, kako se mu godi.“ Mej potom najde na travniku čredo ovac; ovčarja nij, a prelepa deklica sedi tam i prede zlato nit. Zakliče jej: „Pomozil Bog!“ jo uprašá, čegave da so ovce; i ona mu odgovori: „Čegar sem jaz, tega so tudi ovce.“ A on jo uprašá: „No, i čegava si ti?“ Ona mu odgovori: „Tvojega brata sreča sem.“ Nato se on razjezi ter jej reče: „A kje je moja sreča?“ Deva mu odgovori: „Tvoja sreča je daleč od tebe.“ „Morem jo-li najti?“ uprašá on, a ona mu odgovori: „Moreš, išči je.“ Kedar to čuje i vidi, da so bratove ovce dobre, da bolje ne morejo biti, neče ogledati sr druge živine, nego gre od onde naravnost k bratu. Kedar ga brat ugléda, usmili se mu i videč ga golega i bósega, mu da precej opanke i novcevi. Ko sta se nekoliko dni gostila, vzdigne se nesrečni brat, da se nehalo domov. Kedar pride domov, ovesi si potno torbico, vanjo dene kruha, palico v roke i hajd! po svetu iskat svoje sreče. Potujoč pride v velik gozd, v katerem najde sivo matoro (staro) deklino spečo za gormom; mahne s palico ter jo opali po zadnjici, a ona se jedva vzdigne i jedva odpre kermizljeve oči, pa ga ogovori: „Moli Boga, da sem bila zaspala; da sem bdela, ne bi bil dobil ni teh opanek.“ (Dalje.)

vosodje), baron Distler (iz finančnega minist.), Arnt (iz trgovinskega minist.) in vitez Weher (iz kmet. minist.). Ta komisija ne bo ničesar določila, ampak bo le poročala in na podlagi njenega menenja bodo posamezna ministerstva skrbeli, kako se ima zadostiti českim terjatvam. Tiste točke pa, za katerih izvršitev bo potreba denarnih pripomočkov, bo razpravljala še budgetni odbor poslanske zbornice, predno določi vlada, ali in kako se imajo izvesti. — Uže zdaj so vse ustavoverne novine razburjene, kedar govorijo o českih terjatvah, kako bodo pa razsajali Schönerer-ji in Tomašček-i v zbornici, kedar pride stvar v razpravo. Naj! Čehi imajo na svoji strani avtonomistično večino in pravico in vlada, katero so oni najodločnejše podpirali v razpravi vojaške postave, jih tudi ne more na cedilu pustiti, ko gre za izpolnitev njihovih pravičnih in zmernih terjatev. V svojih stiskah iščejo si ustavoverci zaveznikov mej Poljaki; v njih vzbujajo stare mržnje do českega naroda ter jim obetajo v plačilo za tako izdajstvo nad bratskim narodom popolno deželno avtonomijo. A nadejati se je, da so dosedanje skušnje zadostno podučile poprej vsigdar omahljive Poljake, koliko je verjeti širokoustnim obljubam ustavovercev, in da jim torej ne pojdejo več na led. V tej nadi nas potrjuje, kar piše glavni organ Ivovski „Gazeta Narodova“ v odgovor na nemške ponudbe: „Poznamo mi Nemce, dokler nas potrebujejo, obetajo nam zlate gore; kedar bi nas pa ne potrebovali več, davili bi tudi nas. Bolje in koristneje je za nas Poljake, da pošteno in odkrito ravnamo ter se ne spuščamo v nobeno umazano kupčijo s centralisti; Poljaki imajo tudi svojo misijo v slovanskem svetu“.

Govori se, da nameravajo tisti udje liberalnega kluba, kateri so glasovali za vojaško postavo, ustanoviti klub levega centra, kateri bi se sicer ne odtrgal popolnoma od ustavoverne stranke, pa bi na to uplival, da se v okoliščini pride škodljivim razporom. Mej raznimi oddelki liberalne stranke je menenje zelo razcepjeno o tem, kako naj bi se najbolje zavarovali interesi ustave in liberalizma. — Naj bo ustavoverna gospoda zares liberalna v tem, da pripozna in pomaga izvesti to, kar je po ustavi zagotovljeno vsem avstrijskim narodom, pa bodo zanesljivo zavarovani imenovani interesi in nikomur si ne bo več treba glave lomiti o tej zadevi. Najliberalnejši je, kdor je najpravičnejši.

Na KRANJSKEM so dolenske občine volile za državnega poslanca namesto rajnk. grofa Barbo-ta ednoglasno kneza Ernesta Windischgrätz-a.

IZ CETINJA se poroča, da je črnogorski poslanik v Carigradu, Ranko Radonić, dobil povelje, da ima 7. t. m. zapustiti svoje mesto. Nekda ni več dvomiti o tem, da turški vali v Kosovem, Nazif paša, podpira albansko ligo. Turške oblasti v Plavi in Gusinji, o katerih se je govorilo, da se imajo na više povedi umakniti, poslušajo tudi še dalje. Porta se malo zмени za strahovanja velevlasti, katere zahtevajo, da se ima izvesti berlinski dogovor tudi glede imenovanih dveh krajev. Zato so Črnogorci pomnožili svojo vojsko pri Andrijevi in slednjič bodo sami podučili perfidne Turke, kako se izvršujejo sklenene pogodbe.

IZ PETERBURGA se poroča, da je Valjev uradno proglašen za predsednika ministerskega odbora. — Spomladi bodo Rusi zopet prodirali proti Mrvi, katero mesto hočejo po vsakem načinu dobiti v svoje roke. Vojno bode vodil slavnoznan general Kaufmann. Najbrže bodo imeli Rusi brže Mrvo v svoji oblasti, nego se Angležem posreči umiriti Afganistan.

V ITALIJI je Renato Imbriani izdal neko brošuro, v kateri ovaja, da laški ministri podpirajo Italijo „irredento“. Vlada, seveda, zanikuje odločno to trditvev in tudi Garibaldi-jev sin Menotti jej je priskočil na pomoč. Pisal je namreč listu „Riforma“, da so ministri v vseh dogovorih, katerih se je deležiti tudi on, odločno povdarjali, da se treba ogibati vsega, iz česar

bi lahko nastale mejnarodne zapletke. — A v Italiji se ponavljajo take rovarije proti Avstriji prepogostoma, nego bi se moglo misliti, da niso vladi po volji. — No, če jih prevroča kri zbada tam doli v blaženi deželi, najde se uže ohladilno mazilo.

Domache stvari.

Občinske doklade za l. 1880. Na podlagi občinskih proračunov predloženih za leto 1880 je deželni odbor do zdaj na znanje vzel, potrdil ali v desega najviše potrdbe priporočil sledeče doklade: Za mestno občino goriško 250/0 zemljišnega injšinega davka, 300/0 obrtniškega in dohodninskega davka, 1800/0 na užitino vina, 83.70/0 na užitino mesa in davščino 3 gld. od vsacega hektolitra na drobno potočnega piva; — Dornberg 300/0 izrav. davka (v službah) in 500/0 na užit. vino in mesa; — Miren z Rupco 500/0 na užit. vina in mesa; — Renče z Gradiskuto 100/0 izr. davka in 500/0 na užit. vina in mesa; — Sovodnje 50 na užit. vina; — Bilje 500/0 na užit. vina in mesa; — Gabrije (v goriškem okraji) 250/0 izr. davka, 500/0 na užit. vina, Orehovlje 500/0 na užit. vina; — Peč 300/0 izr. d., 500/0 na užit. vina; — Rubije 500/0 izr. d. in 500/0 užit. vina; — Verboče 100/0 izr. d.; — Šempas 500/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa; — Ločnik 600/0 užit. vina in mesa in 60 kr. od vsacega hektol. piva; — Gabrije (v ajdovskem okraji) 150/0 izr. d., 200/0 užit. vina; — Gojačevo 250/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa; — Ajdovščina 410/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa; — Sv. Križ 46.50/0 izr. d., Dobravlje 500/0 izr. d., Velike Žablje 500/0 izr. d.; Kamenje 350/0 izr. d. v denarju in 120/0 v službah, 300/0 užit. vina; — Lokavec 300/0 izr. d.; 300/0 na užit. vina in mesa, Dol-Otlica 2390/0 izr. d. (za razširjanje cerkve) 200/0 užit. vina in mesa; — Banjšice s v. Lovr. 500/0 izr. d.; — Kanal za celo županijo 1000/0 užit. vina, 480/0 užit. mesa, davščino 1 gld. 68 kr. od vsacega hektol. piva; dalje k izr. davkom za katast. občino Kanal 310/0, Bodrež 270/0, Gorenjavas 22 1/20/0, Idrija 290/0, Morsko 290/0 in Verh 340/0; — Desklak izr. davk. 130/0 v denarju in 270/0 v službah, 500/0 užit. vina; — Libušno k izr. davkom za katast. občino Vršno 60/0, Ladri 370/0, Smast 100/0 v denarju in 400/0 v službah, Volarji 450/0; — Trnovo na Bovškem 210/0 izr. d.; — Šebrelje 250/0 izr. d.; — Komen za celo županijo po 400/0 na užitino vina in mesa in 1 gld. 50 kr. od vsacega hektol. piva, k izr. davkom pa za kat. občino Komen 40/0, Malidol 40/0, Sveto 100/0; — Stanjel 70/0 izr. d., Kobil 70/0 izr. d., Kobiljaglava 350/0, Hruševica 230/0; — Gornjansko 500/0 užit. vina in mesa, Jvanigrad 240/0 izr. d. in 500/0 užit. vina in mesa; — Mavinje 500/0 izr. d., 250/0 užit. vina; — Škerbin 500/0 užit. vina in mesa; — Temnica v celi županiji 500/0 izr. d. in 500/0 užit. vina in mesa; — Dutovlje 150/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa; — Naklo za celo županijo 330/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa in 1 gl. od vsacega hektol. piva, — zraven tega pa k izr. davkom za kat. občino Naklo 160/0 Škoflje, Vareje, Vatovlje, Barka, Dane, Misleče, Schwarzenegg po 170/0, Ležeče 130/0, — Sežana 100/0 zeml. 200/0 hiš., 250/0 hiš. r. 200/0 obrt. 300/0 odhod. davka, 1000/0 užit. vina in mesa, davščino 1 gl. 60 kr. od vsacega hektol. piva in 8 kr. od vsacega litra na drob. potočnega žganja; — Lokev 500/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa in 8 kr. od vsacega litra žganja, Povir 350/0 izr. d., Štorje 500/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa, Kazlje 500/0 izr. d. 500/0 užit. vina; — Tomaj za celo županijo 500/0 užit. vina in mesa; — Vel. Repen 360/0 izr. d., 500/0 užit. vina in mesa.

Goriška čitalnica napravi v letu 1880. sledeče veselice: 10. januarija plesno veselico; 24. januarija ples; 7. februarija plesno veselico; 13. marcija besedo s petjem; 17. aprila besedo s plesom. — Plesi začnejo točno o 1/29., besede pa točno ob 8. uri zvečer. Plesi so samo za društvenike in njih družine, pa za redno vpeljane ptujce.

Naročeni so v goriški čitalnici za leto 1880 ti-le časopisi: Brencelj. Cerkevni-glasbenik. Edinost. Gospodarski list. Naša Sloga. Novice. Popotnik. Slovenec. Slovenski gospodar. Slovenski narod. Soča. Učiteljski tovariš. Vrtec. Zgodnja danica. Zvon. Obzor. Vienac. Figaro. Fliegende Blätter. Illustrierte Zeitung (Leipziger). Neue Freie Presse. Politik. Presse. Reform. Tagespost (Grazer), Triester Zeitung. Vatarland. L'Adria. Cittadino. Eco del Littorale. Diavolo Zoppo. L'Isonzo.

Imenovanja. C. k. nadsodnija v Trstu je imenovala za brezplačne avskultante na Primorskem pravne praktikante Henrika Cazafura, Mih. Depaunger, Silvana Gandusio in Ivana Marcolini.

C. k. finančno vodstvo za Primorsko je imenovalo za ravnatelja svojih pomočnih uradov pisarničnega oficijala Petra Migliorini. — „L'Osservat. Tr.“ je objavil osebje na novo ustanovljenih colnih uradov

za Istro, a imena so deloma tako popačena, da jih je težko spoznati; mej temi je tudi g. Valentin Cossovel — to je znani pevovodja in izdavitelj Hajdrihivih pesmi g. V. Kosovel iz Cernič, kateri je imenovan za colnega asistenta. Radi bi vedeli, k čemu neki finančna oblastnija poitalijančuje poštna slovanska imena. Mari hoče s tem prikupiti imenovance isterskim Lahnom?

Občinske stvari. Cesar je z najvisim sklepom od 14. novembra 1879 potrdil načrte postav, ki jih je naš deželni zbor sprejel v pretekli sešaji, zastran razdelitve občinskih zemljišč v obč. oddelkih Verh — Pikel, Preserje — Zajci — Sv. Katerina in Birs — Bizjaki v rihenberški županiji. — Načrte postav zaradi razdelitve zemljišč v obč. oddelkih Tabor — Vas — Miklavi in Cvetrež — Lojevi in Pedrovo pa niso zadobili cesarske potrdbe, ker so v dotične obsežke sprejeta tudi taka zemljišča, katera so odmenjena za pogozdovanje. Zato namerava c. k. namestništvo najprej odločiti tiste prostore, kateri se imajo pogozditi, potem bo še le treba ponoviti prošnjo v desega deželne postave, po kateri se bodo smela razdeliti ostala občinska zemljišča.

Izpred sodnije. Dne 30. decemb. p. l. so sedeli na obtožni klopi pri c. k. okrožni sodnji kot sodišču L. stopinje Vincencij Bitesnik, 21 letni mizar, Ivan Simsig, 17 letni zidar, France Rijaviz, 20 letni čevljar, Avgust Zvech (Ovek?) 17 letni mizar in Anton Kvajat 17 letni mizar, vsi iz Fare v gradškem okraji obdolženi zločina težkega telesnega poškodovanja, ker so zvečer 19. oktobra p. l. na cesti mej Faro in Gradščem kamenje lučali proti Juriju Marizza in ga tako nevarno zadeli, da je na levem očesu oslepil. Vsled tega, kar je obravnava donesla, je sodnja oprostila Antona Kvajata, obsodila pa Vinc. Bitesnika in Franceta Rijaviza vsacega na 10. mesecev, una dva pa na 8 mesecev zapora.

Dalje je bila zanimiva obravnava zaradi neke pobožne goljufije. Katarina vdova Gasparini iz Smartnega v Brdih je izmislila nad 25 gld. od neke Urše Vičičeve v Gorici. Právila jej je, da je silkala v cerkvi na sv. Višarjah nebeski glas, naj naroči Vičičevi, da ima plačati več sv. maš za svojo dušico; dalje da je videla po noči mnogo lučic in da bo dobila Vičičeva na loteriji, če stori po njeni volji. Tako je zlorabila na umu slabotno žensko v svoj dobiček. Sodnja je obsodila zvito baburo, — katera je bila uže poprej zastran goljufije kaznovana — na 2 leti trde ječe in jo priporočila posebni policijski skrbi tudi za dobo, kedar prestane kazen.

Arheološke najdbe. Ni davno, kar je poslal deželni konservator, gosp. odvetnik dr. pl. Bizzarro centralnej komisiji za ohranjenje zgodovinskih spominov svoje poročilo o zgodovinskih starinah, katere so našli pri sv. Luciji v soški dolini, kder so tudi uže v poprejšnjih letih izkopali razne rakvi in našli lončene posode in kovine. Najdene stvari so po menenju gosp. konservatorja iz one dobe, ko je bil Oglej v svojem cvetju. Posode kažejo, da je bila takrat umetnost uže precej razvita in spominjajo na etruskiške oblike, ki se do zdaj niso nahajale mej starinami, najdenimi v teh krajih. Centralna komisija je v svoji seji dne 14. novembra 1876 spoznala važnost začetega izkopavanja, in ker je do zdaj izkopan morda stoperv četrti del neke rakvi blizu sv. Lucije, razodela je, da je pripravljena odmeniti za nadaljnje izkopavanje primerno svoto.

„Ovetja iz vrtov sv. Franciska“ tiska se zdaj uže šesti tisočak. Za više 5000 listov je nekda uže vplačala naročnina. Kateri slovenski list se more ponasati s takim uspehom??

Krčmarji pozor! Znano je, da se letos neizmerno veliko ptujega vina uvažja, mej tem tudi tako, ki nigdar na trti ni vzraslo. Citali smo v različnih nemških novinah, da je bilo v Švici (v Bernu i Thumu) mnogo ogerskega vina na raznih postajah poštarne (zdravstveni) komisiji zaplenjenega; ker je ta previdela, da je bilo to vino z „Fuchsinom“, pravim pravcatim trupom, barvano; stara „Presse“ celo imena navaja onih ogerskih vinočrčev — judov. — V Terstu je bilo tudi dokazano, da se čimfatinska vina z Fuchsinom barvajo in v „Triesteru“ se hudo pri-tožujejo, da toliko ptujega vina dan na dan prihaja, a se nihče zanj ne zmeni, da li je trto ali fabri-rano. —

Tudi pri nas v Gorici prodajajo Magjari vino po vsakej ceni, da-li je pa ono naravno, se nihče ne zmeni. — Opomniti moramo, da so nekateri naši prijatelji naročili vino iz Stajerskega in se z njim zelo namazali; ono namreč postane črno, ko pride v steklenico. Opozoriti moramo vse krčmarje in druge, da naj pazijo kje ter od koga vino kupujejo. Prav bi pa bilo, da bi tudi na goriški postaji zdravstvena komisija sleherno vino, ki dohaja iz Ogerske, Kranjske in Stajerske, pregledala ter fabricirano konfiscirala in dotičnega vinočrca ostro kaznovala.

Glas krvi. Pred nekaterimi dnevi je odšlovalo, kakor piše „Citt.“ kakih 400 delavcev iz Kormina in dotične okolice v Ameriko, iskat si boljše osode in govornica gre, da so ti le predstrelski ob-

moramo biti drug z drugim." G. V. Kosovelu pa želim prav serčno, da bi ne imel za svojo veliko požertovalnost denarne izgube ter živo priporočam, da naj vsak pevec si naroči krasno zbirko! A. Hr.

Izmed balneologičnih zdravil, katera je narava vriskrbela trpečemu človeštvu, zavzima Franc-Jožefov grenki studenec prav zares odlično mesto. Po vsej Evropi znani zdravniški prvaki, kakor profesorji Bamberger, Karol Braun, Meynert, Drasche, Leidesdorf, Gietl, Gerhardt, Kussmaul, Leube, Nussbaum, Scanzoni, Spiegelberg in več drugih priporočajo v svojih zdravniških svetih in kliničnih predavanjih Franc-Jožefov grenki studenec, kateri se odlikuje mimo vseh drugih grenkih studencev v tem, da ima prijeten okus ter po malem zaužit polagoma prav dobrodejno upliva; zraven tega pa najboljše ugaja organizmu, tudi če se dalje časa rabi. Medicinična akademija v Parizu je še letos v tem zmislu pohvalila studenec, kateri je bil tudi pri zadnji svetovni razstavi odlikovan. — Da se pa nikdo ne opehari, priporočamo, naj se zahteva v prodajalnicah in lekarnicah izreko ma „Franc-Jožefov grenki studenec“.

LISNICA OPRAVNIŠTVA. Č. g. J. L. v Križu. Vaša naročnina za prvi sem. t. l. je bila plačana s tem, da ste nam poslali gl. 4.50, ostane gl. 2.30, če dovolite za prvi sem. prih. leta. — G. D. Kočvar v Celji: Vaša uaročnina je bila za t. l. plačana. Poslanih gl. 4.50 če dovolite prihranimo za prih. leto. — G. A. R. v Rihenbergu: Je bila pomota. Inserat cestnega odbora je uže zdavno plačan. Ne zamerite. — G. J. Z. v Ponikvah. Prejeli gl. 8.50, ker ste uže imeli na račun gl. 1.75, ostane 75 kr. za drugo leto, ako dovolite.

Izvrstno izurjeni

Organist

spreten „cantor“, „antifunator“ in pevovodja, prevzame primerno službo; spričevala dokazujejo njegovo sposobnost. Kaj več se lahko pozve pri uredništvu „Soče“.

Oznanilo.

Podpisani naznanja, da ima na prodaj čez 150 kvintalov, ali pa do 1000 in še več mernikov prav izvrstnega brinjevega zrnja za žganje, po prav pošteni ceni. Proda ga na malem, in več skupaj, kakor kateri želi. Garantuje se, da je roba prav dobra. Kdor želi kaj kupiti in natančneje pogoje poizvediti, naj se oglasi pri meni.

JANEZ PIPAN
posestnik v Suti h. št. 86 p. Komen na Krasu.

Josip Culot

v Gorici,

prodajalec razne drobnine v „Raštelu“ št. 299 ima obilno zalogo prav lepęga blaga po novejšem okusu, da lahko zadosti vsakej zahtevi: Torbe, kovčke za gospe in gospode, ročne kočije različne velikosti za otroke, razne nove igrače, ročne in ustne harmonike, razna srčala itd. voščene sveče; potem pisarnične stvari: papir, pisne knjižice, tablice, peresa, črnila itd. svete podobe, voščilne listke pripravite in fineje; vse to po takih cenah, da se mu ni bati nobene konkurencije.

Oznanilo.

V zmislu obstoječih pravil zastavljavnica in ž njo združena hranilnica ostaneti zaperti od dne 6. do vštverno 19. oktobra 1879.

V Gorici 26. septembra 1879.

RAVNATELJSTVO.

G. k. zavarovalno društvo „Avstrijski Phoenix“ na Dunaji.

Računski sklep za upravno leto 1878.

Dohodki.	
Premij prenešenih iz zadnjega upravnega leta za še ne zapadla zavarovanja	gl. 1.760.769.08
Povrnjene rezerve za škode, ki še niso bile ugotovljene, po odbitku protizavarovalnih deležev	„ 154.224.94
Od 168.654 sklenjenih zavarovanj v znesku 538.462.284 gl. — Zavarovalni znesek proti škodam po požaru, na srecah, po prevoznjah na morji, rekah ali po suhem in vsled toče, po odbitih vseh vračilih (storno) in izbrisih z dohodkom premij s pristojbinami vred	„ 3.043.007.95
Obresti in obrestnih dohodkov	„ 42.147.54
Dobitka iz zavarovalnega oddelka na življenje	„ 30.000.—
	gl. 5.030.149.51
Stroški.	
Plačanih škod v tem letu 8860 strankam po tiskanem razkazu	gl. 1.663.192.56
Stroškov za rešitve, nagrade in ugotavljanje	„ 23.408.17
odbije se povračilo vsled protizavarovanj	„ 490.951.17
	gl. 1.195.550.28
došteta se povrnjena rezerva za škode po odbitem povračilu vsled protizavarovanj	„ 173.571.10
Za protizavarovalne premije	gl. 1.370.121.38
„ provizije, plača, potnine, tiskovino in vse upravne stroške z najemnino in odškodnami vred	„ 1.246.507.83
„ povrnjeno premijske rezervo še ne zapalih zavarovanj	„ 498.630.61
3 odstotne obresti od 600.000 gl. za 200 akcij s 300% vplačilom	„ 1.798.684.82
Naddividenda na 2000 akcij po 35 gl.	„ 30.000.—
Za prenos na glavnični rezervni zalog	„ 70.000.—
Penzijakemu zalogu	„ 13.618.73
	„ 2.586.14
	gl. 5.030.149.51

Na Dunaji dne 1. januarija 1879.

Oskrbovalni svet.

Predsednik:
Hugo stari grof pl. Salm Reifferscheid.

Podpredsednik:
Josip vitez pl. Wallmann

Oskrb. svetovalci:
Ernst baron Herring, Ferdinand Hüffel, France Klein baron Wiesenberg, Miroslav Klein baron Wiesenberg, Ivan baron Liebig, Oton Seebe, Karol Gundacker baron pl. Sutter.

Ravnatelj:
KRISTJAN HEIM.

Videli pregledovalci:
Adolf dr. Weis, Henrik Peham, Ivan Wiesner.

GLAVNI AGENT
za Trst, Istro, Goriško, Rvko, Dalmacijo, Trentinsko in Italijo:
FRANCE HERMET

Pisarna: Via della Cassa N. 2, II. nadstropje v Trstu.

Agent v Gorici: Aleksander Čadež v Gorici hiš. št. 36, Via del Duomo.

Noveje sodbe zdrav. veljakov o
Franc - Jožefovem grenkem studencu
FRANZ JOSEF
BUTTERQUELLE
najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. pl. Bamberger, Dunaj. Je ena naj-grenkih vod, ki ne prouzroči nobenih zlih nasledkov, tudi če se dalje časa rabi. Dunaj, 1877.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže prepiral o znanem naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospem. Dunaj 1879.

Prof. dr. Meynert, Dunaj. To vodo rabijo prav radi, kajti uže z majhnimi dozami se doseže rahli učinek, in pri začetih boleznih v slučajih pacyh. klinike ovajja pogostoma uzrok bolezni. Dunaj 1879.

Ravnat. e. k. bolnice dr. Lorinser, Dunaj. Wieden. Ta voda je postala znamenita po svoji prijetni lastnosti, da tudi prav zmerno zaužita brez nadležnih stranskih učinkov zanesljivo pomaga. Dunaj 1877.

C. kr. bolnica Rudolfstiftung, Dunaj. Letno poročilo 1878. Mož z organično napako na srcu je pil skozi en mesec vsako jutro pol kozarca, voda je vedno enako rahlo učinkovala in njemu je bilo prav dobro.

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V. zdrav. odd. seče-ja. „Pri želodečnem in črevesnem kataru, habit zaprtji, brezčestnosti, krvencem zgoščeni, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih so se doslegi izvrstni uspehi.“ 1878.

Dobiva se v Gorici v lekarnici C. ZANETTI, pa tudi v vseh lekarnicah in zalozah mineralnih vod. — Razkazi itd. zastonj po razpošiljalnem vodstvu v Budapešti

Skoro zastonj!!

Konkurzno oskrbnišvo nedavno fatirane velike angleške tvornice britanija-srebernega blaga nam je naročilo, da oddamo vse tako blago, katero je v naši zalogi proti mali odškodbi za voznino in 1/4 delavskega zaslužka.

Za samih 6 gl. 75 kr., poslanih ali po pošti povzetih, kot odškodbo za voznino z Angleškega do Dunaja in nekoliko za delo, dobi vsakdo za četrti del prave vrednosti, tedaj skoro zastonj:

- 6 izvrstnih miznih nožev, z britanija srebernim ročam in pravo angleško sreberno-jekleno ostrino;
- 6 najfinejših vilic, brit.-srebro, iz enega kosa;
- 6 težkih žlic iz britanija-srebra;
- 6 žliček iz britanija-srebra najboljše sorte;
- 1 zajemalnik za mleko iz masivnega britanija-srebra;
- 1 težak zajemalnik za juho iz enac srebra;
- 6 težkih nožnih podložkov
- 6 angleških Viktorija-tas, fino vrezljanih;
- 2 jako okusna namizna svečnika iz britanija-srebra;

40 kosov. Vsi ti predmeti (40) so iz najfinejšega britanija-srebra, katero je na svetu edina obstoječa kovina, ki se niti po 20letni rabi ne razločuje od pravega srebra, za kar se garantuje. Naročuje se za e. k. avstr.-ogerske dežele pod naslovom:

General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabrikten:
Blau & Kann, Wien I. Elisabethstrasse 6.

Ferd. Wokulat

v Gorici

priporoča svojo največo in najcenejo zalogo vseh šolskih knjig in pisne priprave za mestne in ljudske šole.

Prima Ljubljansko kisló zelje in repa

v posodah po 25, 50, 100 in 200 kilogramov dobiva se prav po ceni po

H. Mattersdorfer, Ljubljana.